

مبانی اولیه حقوق بیمه

به کوشش

محمد حسین خوشدل

بهار ۱۳۹۸

سرشناسه	: خوشدل، محمدحسین، ۱۳۴۷ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی اولیه حقوق بیمه / گردآورنده محمدحسین خوشدل
مشخصات نشر	: تهران نشر مناقب، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۱۵۰ ص، ۲۱/۵×۱۴/۵ س م
شابک	: ۱۲۰،۰۰۰ ریال: ۱-9-98225-600-978
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: حقوق بیمه - ایران
موضوع	: Insurance law -- Iran
موضوع	: بیمه
رده‌بندی کنگره	: ۴۹م۲۱۳۹۸۹۹۸KMH /
رده‌بندی دی‌سی	: ۵۵۰۸۶/۳۴۶
شماره کتاب‌شناخت ملی	: ۵۶۳۳۵۷

عنوان کتاب	: مبانی اولیه حقوق بیمه
گردآورنده	: محمدحسین خوشدل
تایپ و حروف‌چینی	: سمیه سادات صادقی
طراح جلد	: مسعود یورمحمدی
ویراستاری ادبی و صفحه‌آرایی	: مهنا ستاری
ناشر	: انتشارات مناقب
چاپ	: فروردین ۱۳۹۸
تیراژ	: ۱۰۰۰
نوبت چاپ	: اول
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۲۵-۹-۱
قیمت	: ۱۲۰،۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می‌باشد.

پست الکترونیکی: managepub@yahoo.com

نشر و توزیع: ۰۹۱۹۳۱۸۱۴۴۷

۱۳.....	مقدمه
بخش اول: اصول اولیه بیمه	
۱۵.....	تعریف بیمه و اصطلاحات آن
۱۷.....	بیمه گر
۱۷.....	بیمه گذار
۱۸.....	موضوع بیمه
۱۹.....	مسئولیت: انائی
۲۰.....	مسئولیت مدنی
۲۱.....	سرمایه بیمه شده
۲۱.....	خطر
۲۲.....	حق بیمه
۲۳.....	مدت بیمه
۲۳.....	خسارت یا غرامت
۲۴.....	فرانشیز
۲۶.....	بیمه نامه
۲۶.....	شرایط عمومی بیمه نامه
۲۶.....	شرایط خصوصی بیمه نامه
۲۸.....	الحاقیه

بخش دوم: عوامل فنی بیمه

- اول: معنی و مفهوم خطر ۳۱
- ۱- خطر به معنی حادثه ۳۲
- ۲- خطر به معنی موضوع بیمه ۳۲
- ۳- خطر به معنی احتمال تحقق امری در زمان معین ۳۳
- ویشی های خطر ۳۳
- درماتیکیت خطر ۳۶
- ۱- عامل پیدایش خطر ۳۶
- ۲- تشدید خطر ۳۷
- فعالیت انسانی ۳۷
- عامل داخلی ۳۸
- عامل خارجی ۳۸
- ۳- تغییر خطر ۳۸
- سوم: مقابله با خطر ۳۹
- ۱- پیشگیری از بروز خطر ۳۹
- ۲- جلوگیری از توسعه خطر و کاهش میزان خسارت ۴۰
- ۳- تشکیل ذخیره مالی ۴۱
- ۴- بیمه در مقابل خطر ۴۴
- شرایط بیمه کردن خطر ۴۴

۴۵	اول: پراکنده بودن خطرها
۴۶	دوم: تناوب خطرها
۴۷	سوم: تشابه و یکنواختی خطرهای بیمه شده
۴۹	چهارم: کثرت خطرهای مورد بیمه یا تعدد خطر
	بخش سوم: توزیع خطر بیمه مشترک
۵۲	بیمه مشترک
۵۴	بیمه اتکایی
۵۵	اول: بیمه اتکایی اجباری
۵۶	دوم: بیمه اتکایی اجباری
۵۶	سوم: اتکایی قراردادی
	بخش چهارم: اصول معاملات بیمه ای
۶۰	۱- اصل حسن نیت principle of good faith
۶۲	۲- اصل احتمال Principle of probability
۶۵	۳- اصول تعاون Principle of collective responsibility
۶۸	۴- اصل جبران خسارت principle Of indemnity
	بخش پنجم: فعالیت های بیمه در رشته های مختلف بیمه ای
۷۷	بیمه آتش سوزی
۷۸	بیمه زلزله
۷۸	بیمه باربری

فهرست مطالب

۸۱.....	بیمه هواپیما.....
۸۱.....	بیمه کشتی.....
۸۲.....	بیمه اتومبیل.....
۸۴.....	بیمه مسئولیت مدنی.....
۸۷.....	بیمه اشخاص.....
۹۰.....	بیمه حوادث در درمان مسافران خارج از کشور.....
	بخش ششم حقوق بیمه
۹۳.....	تعریف عقد بیمه و خصوصیات آن.....
۹۳.....	تعریف عقد بیمه.....
۹۵.....	خصوصیات عقد بیمه.....
۱۰۴.....	شرایط اساسی صحت عقد بیمه.....
۱۰۵.....	قصد طرفین و رضای آنها.....
۱۰۶.....	اهلیت طرفین.....
۱۰۸.....	موضوع معین مورد معامله بیمه.....
۱۱۲.....	مورد بیمه (بیمه شده).....
۱۱۴.....	مشروعیت جهت معامله.....
۱۱۵.....	موارد بطلان قرارداد.....
۱۱۵.....	بیمه نامه مجدد نسبت به یک شیء.....
۱۱۶.....	قصد تقلب بیمهگذار.....

فهرست مطالب

۱۱۶.....	عدم اظهار حقایق خلاف از ناحیه بیمه‌گذار به صورت عمدی
۱۱۸.....	موارد اصلاح بیمه‌نامه از طرف بیمه‌گر
۱۱۹.....	تشدید خطر
۱۲۰.....	واقع شدن خطر قبل از انعقاد قرارداد بیمه
۱۲۱.....	انعقاد قرارداد بیمه عمر بدون رضایت بیمه شده
۱۲۲.....	بطلان عقد بیمه
۱۲۲.....	شرط اول «اعداطین و رضای آنها»
۱۲۳.....	تعهدات و وظایف کارکنان بیمه
۱۲۳.....	وظایف و تعهدات بیمه‌دار
۱۲۴.....	اثر عدم پرداخت حق بیمه
۱۲۵.....	فسخ قرارداد و مطالبه حق بیمه مدت گذشته
۱۲۵.....	عدم فسخ قرارداد بیمه و مطالبه حق بیمه
۱۲۶.....	مراقبت از مال مورد بیمه
۱۲۷.....	اعلام مراتب تشدید خطر و یا تغییر کیفیت یا وضعیت خطر مضمون بیمه
۱۲۷.....	اعلام انتقال قهری یا انتقال ارادی مورد بیمه توسط منتقل‌الیه و بیمه‌گر
۱۲۸.....	خودداری از انجام تغییرات در مورد بیمه قبل از انجام کارشناسی و دستور بیمه‌گر
۱۲۹.....	اعلام وقوع حادثه به مراجع ذیصلاح
۱۳۰.....	تهیه مدارک لازمه و تسلیم آنها به بیمه‌گر
۱۳۰.....	مدارک مربوط به تعیین قیمت مورد بیمه

فهرست مطالب

۱۳۲	 مسئولیت بیمه گر
۱۳۶	 لغو: مبلغ مورد تعهد در بیمه های اشخاص
۱۴۱	 نحوه اعمال تعهد بیمه گر
۱۴۲	 زمان پرداخت خسارت
۱۴۳	 موارد فسخ عقد بیمه
۱۴۵	 انتقال فهری ارادی مورد بیمه
۱۴۶	 ورشکستگی بیمه گر
۱۴۶	 ماده ۳۵ قانون بیمه
۱۴۸	 منابع

مقدمه

کتاب حاضر یکی از مختصرترین قوانین ابتدایی حقوقی بیمه‌ای است که در قانون مدنی ایران تعاریف و مشخصات و ضوابط عقود معین بیمه‌ایی درج شده و آن‌جا که عقد بیمه جزء عقود معین نیست، ضوابط و مشخصات آن در قانون مدنی نوشته نشده، ولی به عنوان يك عقد مستحدثه مشمول ماده ۱۰ قانون مدنی قرار داده‌ای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند، درصددی که م‌الف صریح قانون نباشد نافذ است و اصول کلی حقوقی مندرج در قدم دوم قانون مدنی (عقود و معاملات و الزامات) بر آن حاکم است. ضمناً همان طوری که می‌دانیم قانون بیمه نیز در سال ۱۳۱۶ به تصویب رسیده و مشخصات و اصول و ضوابط عقد بیمه و انواع آن را تعیین نموده است و به این ترتیب علاوه بر قانون بیمه مصوب سال ۱۳۱۶ قرارداد بیمه حسب مورد تابع اصول کلی مندرج در قانون مدنی نیز می‌باشد. جمع‌آوری مطالب ذیل حاصل ۶ سال جزوه‌های تحصیل در رشته بیمه و مطالعه کتب بیمه‌ای چاپ بیمه مرکزی می‌باشد، به طور خلاصه بر شرایط اولیه حقوق بیمه‌ایی بیمه‌گذار و بیمه‌گر مروری می‌کنیم.